

Grundnotat til Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Videnskab og Teknologi

Kommissionens meddelelse til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget - Fremtidige net og internettet
KOM (2008) 594 endelig.

1. Resumé

EU-Kommissionens meddelelse er et forberedende skridt mod det fremtidige internet med fokus på at skabe de rette rammebetingelser, der kan sikre et dynamisk, åbent og sikkert internet. Disse emner drøftes på nuværende tidspunkt internationalt. Med meddelelsen sætter Kommissionen emnerne ind i en europæisk sammenhæng. I meddelelsen vurderer Kommissionen derfor de vigtigste fremtidige tekniske udfordringer og de politiske udfordringer, der er forbundet hermed. Kommissionen peger særligt på nødvendigheden af investeringer i højhastighedsadgang til internettet, som bør være tilgængeligt overalt for alle borgere. Derudover vil Kommissionen med et "bredbåndsindeks" i den årlige statusrapport om Lissabonstrategien synliggøre områder, der kræver politisk opmærksomhed.

23. oktober 2008

IT- og Telestyrelsen

Holsteinsgade 63
2100 København Ø
Telefon 3545 0000
Telefax 3545 0010
E-post itst@itst.dk
Netsted www.itst.dk
CVR-nr. 2676 9388

2. Baggrund

Kommissionens meddelelse skal ses i lyset af Lissabonstrategien og Europas bestræbelser på at skabe den mest konkurrencedygtige økonomi i verden, blandt andet ved omstilling til en vidensbaseret økonomi. I den forbindelse har internettet væsentlig betydning som katalysator for øget vækst, ikke mindst for udvikling af digitale økonomi.

Globalt har internettets udvikling blandt andet været drøftet på OECD's ministermøde om den digitale økonomi i juni 2008 og på verdensstopmøderne om informationssamfundet (WSIS) i december 2003 og november 2005.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Formålet med Kommissionens meddelelse er at starte en bred debat om de politiske implikationer, som udviklingen af internettet og den digitale økonomi kan

have. Hensigten med en sådan debat vil ikke mindst være at få udviklet overordnede politiske tiltag, der kan modsvare de politiske udfordringer.

Kommissionen fremhæver fire tendenser, der vil have betydning for den digitale økonomi:

- Udviklingen af sociale netværk på internettet, der i stigende grad er deltagelsesbaserede, også kaldet "web 2.0". Virksomheder forventes også at tage internetbaserede sociale samarbejdsværktøjer i anvendelse under betegnelsen "Entreprise 2.0". Denne udvikling vil reducere virksomhedernes omkostninger og medføre en produktivitetsforøgelse i den samlede økonomi.
- Udviklingen af et "tingenes internet", hvor udstyr, objekter, maskiner, køretøjer m.v. kobles sammen ved indbyrdes forbundne sensorer, apparater og elektroniske mærkater, der kan reagere på omverdenen og kan sende informationer over faste og trådløse net. Dette muliggøres ved brug af radiofrekvensbaseret identifikation (RFID¹).
- Nomadisk brug af internettet, hvor forbrugerne i stigende grad anvender bærbare apparater, som vil forandre arbejdsmønstre og muliggøre anvendelser til gavn for blandt andet handicappede, redningsmandskab m.v.
- En eksplosiv vækst i datatrafikken som følge af ovenstående tendenser, der vil fremskynde overgangen til næste generation netværk (NGN) – det vil sige bredbåndsnet baseret på internetprotokoller (IP) med væsentligt højere hastigheder og større båndbredde, særlig i accessnettet, der er den yderste del af nettet, som forbinder den enkelte forbruger med resten af nettet. Her er overgangen til fiberbaserede og trådløse accessnet en af de største udfordringer for, at fremtidens internet bliver en realitet.

IT- og Telestyrelsen

For at håndtere ovenstående udfordringer er der ifølge Kommissionen behov for, at de offentlige myndigheder:

- Sikrer vilkår som fremmer innovation og investeringer ved at skabe gennemskuelige og forudsigelige regler.
- Sikrer adgang til internettet gennem konkurrencefremmende regulering.
- Sikrer forbrugerne tilstrækkelige oplysninger og valgmuligheder.
- Sikrer, at privatlivets fred og sikkerhed er fast forankret i de principper, der anvendes ved udformningen af det fremtidige internet.

---

¹ Radio Frequency Identification (RFID) er en teknik, der muliggør automatisk identifikation og datafangst ved brug af radiofrekvenser. Enhver genstand eller ethvert dyr eller menneske kan udstyres med en mikrochip, der indeholder en entydig identitetsmarkør og andre oplysninger, som kan aflæses trådløst. RFID'er er ikke bare "elektroniske mærkater" eller "elektroniske stregkoder". Forbundet med databaser og kommunikationsnet, som f.eks. det mobile internet, medfører RFID teknologien store muligheder for at levere nye tjenester og applikationer i alle mulige situationer.

Kommissionen fremhæver særligt følgende fem områder, der kræver opmærksomhed:

1. Investeringer i højhastighedsbredbånd

For at sikre borgernes adgang til hurtigt bredbånd, er det nødvendigt, at der investeres i højhastighedsbredbånd i accessnettet. Imidlertid vil disse investeringer være meget omfangsrige, særligt fordi der eksisterer en vis usikkerhed om, hvorvidt forbrugerne er villige til at betale ekstra for højhastighedsbredbåndet.

Endvidere kan de operatører, der på nuværende tidspunkt er i besiddelse af kabelkanaler, have en fordel i forbindelse med investeringer, fordi kanalerne kan genanvendes. På den måde bliver adgang til kanalerne en væsentlig faktor i forbindelse med at sikre konkurrencen på bredbåndsmarkedet.

Kommissionen udarbejder i øjeblikket en henstilling med retningslinjer for, hvordan myndighederne sikrer konkurrencen på accessnetområdet. Endvidere giver EU-lovgivningen allerede på nuværende tidspunkt mulighed for at pålægge delt brug af faciliteter.

IT- og Telestyrelsen

Derudover er der behov for udveksling af erfaringer om bedste praksis i for eksempel mødefora mellem de involverede interessenter.

Endelig kan myndighederne yde direkte økonomisk støtte, hvis markedet ikke fungerer, i overensstemmelse med reglerne for statsstøtte. En sådan støtte bør afgrænses til passiv infrastruktur, der er den del af infrastrukturen, som blandt andet består af kabelkanaler, mandehuller og kabler uden tilsluttet elektrisk udstyr.

2. Bredbånd til alle

I forbindelse med målsætningen om bredbånd til alle påpeger Kommissionen, at der er risiko for, at en stigende andel af borgerne udelukkes fra informationsfundet, for eksempel som følge af manglende adgang til internettet. Det er derfor vigtigt, at der fra politisk hold sikres adgang til højhastighedsnet både i landdistrikter og byområder.

Kommissionen har allerede i i2010-stragien en hovedmålsætning om at sikre bredbånd til alle, ligesom EU's strukturfond og fond for udvikling af landdistrikter² muliggør udvikling af både infrastruktur og elektroniske tjenester og applikationer for borgere.

3. Åbent internet

Der er ifølge Kommissionen en række udfordringer i forbindelse med indsatsen for at holde internettet åbent i takt med, at teknologier smelter sammen og grænserne mellem sektorer udviskes. Der er derfor behov for opmærksomhed på en række områder for at sikre reel konkurrence.

Der er blandt andet bekymring for, om udbydere op- eller nedprioriterer visse former for trafik på internettet. Derfor har Kommissionen foreslået mindstekrav

---

² Støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL).

til tjenesters kvalitet i revisionen af forsyningspligt-direktivet³ samt at styrke slutbrugernes rettigheder til information om eventuelle begrænsninger. Derudover vil EF's konkurrenceregler ifølge Kommissionen kunne anvendes til at gribe ind i tilfælde af konkurrencehæmmende adfærd.

Der er herudover efter Kommissionens vurdering behov for, at forskellige apparater og tjenester er kompatible, når disse skal kommunikere indbyrdes. Kommissionen anser det derfor som en fordel at anvende åbne grænseflader og standarder, så dominerende virksomheder ikke bliver en hæmsko for innovation og vækst ved at udelukke andre virksomheder. EU's konkurrenceregler kan også anvendes til at hindre denne udvikling. Kommissionen er endvidere ved at udarbejde en politisk strategi for dette område.⁴

Der er et stort økonomisk vækstpotentiale i udviklingen af indholdstjenester. Politikken på området er formuleret i Kommissionens meddelelse om onlineindhold.⁵ En kommende henstilling på området vil omfatte emnerne: åbenhed, interoperabilitet på områderne forvaltning af digitale rettigheder, licensordninger⁶ og bekæmpelse af piratkopiering. Intellectuel ejendomsret er fortsat afgørende i forretningsmodeller, og derfor har Kommissionen udsendt en grøn bog⁷ herom, der skal strukturere debatten. EU's strategi for licensordninger og ophavsret understøtter dog ikke nye forretningsmodeller, der bygger på brugergenereret indhold og strategier, som er baseret på deling af intellektuel ejendom. Beskyttelsen af mindreårige samt informationsintegritet er heller ikke sikret i fremtidens internet endnu.

IT- og Telestyrelsen

4. Grundlaget for udviklingen af internettet

Det er Kommissionens vurdering, at der er behov for, at internettet udvikles for at håndtere de stadig stigende udfordringer i forhold til ydeevne, fleksibilitet, sikkerhed, tillid og robusthed. I den forbindelse er Kommissionen usikker på, om der vil være tilstrækkelige frekvensressourcer til brug for de mange mærkede objekter (RFID). Derudover er det afgørende, at overgangen til internetprotokollen IPv6 forløber gnidningsfrit, da der ellers kan være problemer med tilstrækkelige IP-numre til at forbinde mærkede objekter og andet intelligent udstyr. Kommissionen har derfor en målsætning om, at 25 procent af internetbrugerne skal kunne anvende IPv6 inden 2010 og har opfordret medlemsstaterne og andre interessenter til at lette overgangen.⁸

I det langsigtede perspektiv skal det syvende rammeprogram for forskning og teknologisk udvikling sikre, at Europa er med fremme i udviklingen. I den for-

---

³ KOM(2007) 698, Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv, ændring af direktiv 2002/22/EF om forsyningspligt og brugerrettigheder i forbindelse med elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, direktiv 2002/58/EF om behandling af personoplysninger og beskyttelse af privatlivets fred i den elektroniske kommunikationssektor og forordning (EF) nr. 2006/2004 om forbrugerbeskyttelsessamarbejde.

⁴ KOM(2008) 133.

⁵ KOM(2007) 836.

⁶ Licensordninger omhandler blandt andet licenser som gives til f.eks. biblioteker, uddannelsesinstitutioner, museer eller arkiver.

⁷ Grøn bog om den fremtidige politik for ophavsret i vidensøkonomien.

⁸ KOM(2008) 313.

bindelse ønsker Kommissionen at opstille en teknologisk køreplan for området, at konsolidere forskningsindsatsen samt at undersøge mulighederne for et offentligt-privat partnerskab på europæiske plan, der skal udforske principperne for internettets udformning.

5. Sikkerhed og privatlivets fred

Privatlivets fred og sikkerheden udfordres i stigende grad med væksten i brugerprofiler og anvendelsen af RFID-chips. Derfor er der behov for at indbygge større sikkerhed i arkitekturen i fremtidens internet og en øget fælles indsats fra medlemsstaterne. Til brug herfor vil Kommissionen udstikke en strategi for privatlivets fred og tillid i det allestedsnærværende informationssamfund. EU's databeskyttelseslovgivning, der er teknologineutral, kan ifølge Kommissionen fortsat anvendes som grundlag for fremtidens udfordringer. Endelig er Kommissionen på vej med en meddelelse om RFID, databeskyttelse, privatlivets fred og sikkerhed, som vil indeholde retningslinjer for udformning og brug af RFID-applikationer.

IT- og Telestyrelsen

For at frigøre det fremtidige internets sociale og økonomiske potentiale er det efter Kommissionens vurdering fundamentalt, at internettet har høj hastighed, at det er tilgængeligt overalt og for alle, at det er åbent og konkurrencedygtigt på internationalt plan, at det er sikkert samt at det fungerer med gennemskuelige og effektive forvaltningsprocedurer. På kort sigt er det derfor Kommissionens strategi, at:

1. Ud over reformforslag til regelsættet for elektronisk kommunikation fremlagt i 2007 at udsende en henstilling om næste generations accessnet i begyndelsen af 2009 indeholdende retningslinjer for anvendelsen af reglerne.
2. Ajourføre retningslinjerne for statsstøtte til bredbåndprojekter og i efteråret 2008 igangsætte en debat om forsyningspligtens omfang i forhold til målet om at sikre bredbånd til alle.
3. Fortsat udnytte EU's konkurrenceregler med henblik på at sikre konkurrence, innovation og frit forbrugervalg og vedtage en hvidbog om IKT-standardisering i starten af 2009.
4. I forbindelse med igangsættelsen af en debat om udformningen og udviklingen af fremtidens internet, gennemføre handlingsplanen om indførelsen af IPv6⁹ og i 2010 vurdere medlemsstaterne og erhvervslivets fremskridt. Derudover iværksætte en offentlig debat om arkitekturen og forvaltningen af tingenes internet med henblik på en meddelelse i starten af 2009 med en række konkrete tiltag samt undersøge muligheden for et privat-offentligt partnerskab på europæisk plan om forskning i fremtidens internet, der samles i en rapport i starten af 2010.
5. Vedtage en henstilling om anvendelsen af generelle databeskyttelsesregler for brug af RFID-systemer i efteråret 2008 og udarbejde en meddelelse

---

⁹ Skitseret i meddelelsen om indførelsen af IPv6 i KOM(2008) 313.

se om privatlivets fred og tillid i det allestedsnærværende informations-samfund.

6. Offentliggøre en meddelelse om informationssamfundspolitikens internationale dimension senest ultimo 2008.

Bredbåndsstrategierne, herunder at alle har højhastighedsadgang til internettet, vil og skal stå højt på de politiske beslutningstageres dagsorden, hvis overgangen til fremtidens internet skal ske. Derfor har Kommissionen foreslået et ”bredbåndsindeks” i den årlige statusrapport om Lissabonstrategien¹⁰, med henblik på at synliggøre områder, som kræver politisk opmærksomhed.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke afgivet udtalelse om Kommissionens meddelelse.

7. Gældende dansk ret og forslaget konsekvenser herfor

IT- og Telestyrelsen

Spørgsmålet er ikke relevant.

8. Konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Meddelelsen har ikke i sig selv statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller miljømæssige konsekvenser og forventes ikke at have konsekvenser for beskyttelsesniveauet.

Initiativer, som kan tænkes at tage udgangspunkt i denne meddelelse vil dog kunne have denne type konsekvenser. Dette vil blive vurderet i forbindelse med de konkrete initiativer.

9. Høring

Meddelelsen vil blive sendt i høring i EU-specialudvalget for it og telekommunikation.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er generelt positivt indstillet over for Kommissionens meddelelse om at starte en bred debat om internettets udvikling med henblik på udformning af tiltag, som kan udvikle fremtiden internet og dermed modernisere den europæiske økonomi og det europæiske samfund.

Fra dansk side kan det endvidere støttes, at der sigtes mod at tilvejebringe de rette rammebetingelser, som kan sikre et dynamisk, åbent og sikkert internet, herunder vilkår der fremmer innovation, etablering af nye forretningsmodeller, investeringer og et frit forbrugervalg.

---

¹⁰ KOM(2008) 803.

Danmark støtter generelt, at markedskræfterne er drivende i udviklingen og støtter derfor som udgangspunkt ikke brugen af statsstøtte i forhold til udvikling af bredbåndsinfrastruktur.

Danmark arbejder aktivt på at sikre en allestedsnærværende bredbåndsdækning til alle og har på nuværende tidspunkt den højeste bredbåndspenetration i OECD (og i verden), idet der næsten er 37 bredbåndsforbindelser per 100 danskere. Danmark optimerer løbende den danske bredbåndsmålsætning og er i forlængelse heraf positiv over for Kommissionens forslag om et bredbåndsindeks i den årlige statusrapport om Lissabonstrategien.

For så vidt angår åbne grænseflader og åbne standarder ser man fra dansk side med tilfredshed på, at der arbejdes for udformningen af en standardiseringspolitik på europæisk og internationalt plan. Kommissionens hvidbog om IKT-standardisering hilses på den baggrund velkommen, ligesom meddelelsen om informationssamfundspolitikens internationale dimension modtages positivt.

IT- og Telestyrelsen

Hvad angår implementeringen af IPv6 ser man fra dansk side positivt på Kommissionens initiativer.

Fra dansk side støttes anvendelse af generelle databeskyttelsesregler for brug af RFID-systemer. Beskyttelse af privatlivets fred og tillid til anvendelse af nye tjenester og systemer anses som en central forudsætning for borgernes accept og brug af fremtidens internet. Det støttes derfor fra dansk side, at der udarbejdes en meddelelse om privatlivets fred og tillid i det allestedsnærværende informations-samfund.

Danmark er positiv over for en koordineret indsats i relation til forskning i fremtidens internet og opstillingen af en teknologikøreplan for området.

Endelig hilses en offentlig debat om arkitekturen og forvaltningen af tingenes internet velkommen.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Meddelelsen er blevet drøftet i Rådet på arbejdsgruppeniveau. Meddelelsen blev budt velkommen og gav ikke anledning til yderligere debat.

12. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Meddelelsen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.